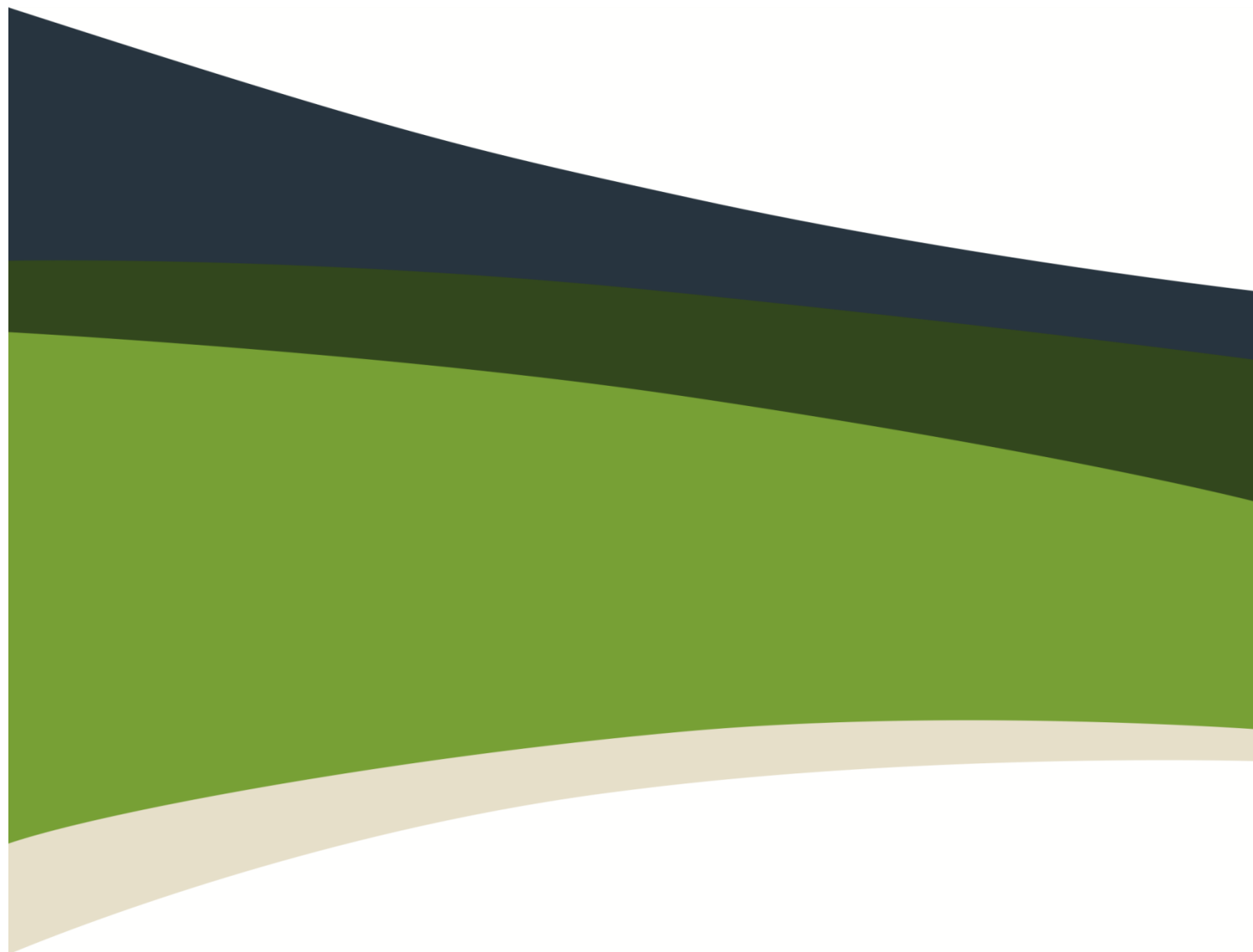

Startnotitie

Onderwijshuisvesting

Wassenaar 2018-2027

1. Inleiding

Door middel van een tweetal moties (nr. 9/oktober 2015 en 100525/november 2016) is het college opgedragen om een startnotitie voor te leggen waarbij – met alle betrokken partijen – de mogelijke en gewenste mate van doordecentralisatie van onderwijshuisvesting, daarbij inbegrepen beleidsregels voor verhuur en medegebruik, wordt onderzocht en op basis van voorziene demografische ontwikkelingen en onderwijskundige inzichten de onderwijshuisvesting planmatig vorm wordt gegeven.

1.1 Aanleiding

Aanleidingen om het onderwijshuisvestingsbeleid te heroverwegen zijn:

- De overheveling van het buitenonderhoud en aanpassing van schoolgebouwen van het primair onderwijs in 2015. Deze situatie geldt al sinds 2005 voor het voortgezet onderwijs;
- De krimp c.q. terugloop van het aantal leerlingen in relatie tot het bestaande huisvestingscapaciteit;
- Het bekostigen van uitbreidingen van schoolgebouwen onder gelijktijdige afstoting van bestaande onderwijshuisvestingscapaciteit;
- Het ontbreken van overzicht in de toekomstige behoefte en noodzaak van de huisvestingsvoorzieningen en de financiële consequenties;
- Het onderzoeken van de (on)mogelijkheden van doordecentralisatie van de zorgplicht voor de onderwijshuisvesting;
- Het vastleggen van de rollen en verantwoordelijkheden tussen schoolbesturen en gemeente;
- Het ontbreken van beleidsregels voor verhuur en medegebruik van schoolgebouwen;
- De demografische ontwikkelingen en onderwijskundige inzichten in een te actualiseren leerlingenprognose vorm te geven.

1.2 Beoogd resultaat

Het doel is het maken van een Integraal Huisvestingsplan (IHP) Wassenaar, waarin de (on)mogelijkheden van doordecentralisatie, de rollen en verantwoordelijkheden tussen schoolbesturen en gemeente, het ontwikkelen van beleidsregels voor verhuur en medegebruik, een geactualiseerde leerlingenprognose, de gewenste toekomstige ontwikkeling, omvang en spreiding van onderwijsvoorzieningen in de gemeente Wassenaar worden vastgelegd.

Het plan zal ook een financieel meerjarenperspectief onderwijshuisvesting(voorzieningen) bevatten met een overzicht van de benodigde investeringen en prioriteringen.

2. Kaderstelling

2.1 Uitgangs- en aandachtspunten

Sinds 1 januari 2015 is de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassing van de schoolgebouwen in het primair onderwijs naar de schoolbesturen overgeheveld en ontvangen hiervoor ook rechtstreeks de bekostiging van het rijk. De gemeente is verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en herstel van schade aan/van schoolgebouwen en ontvangt hiervoor via het gemeentefonds een genormeerde vergoeding.

Deze overheveling van taken en budgetten beperkt enerzijds de speelruimte van de gemeente op het dossier onderwijshuisvesting en leidt anderzijds tot een verschuiving tussen de schoolbesturen en gemeente van de onderlinge rollen en verantwoordelijkheden.

De verdeling van de rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van de zorgplicht voor de onderwijshuisvesting vormt een belangrijk uitgangspunt in de ontwikkeling van het IHP. Over de manier waarop, die zich beweegt tussen het uitvoeren van de wettelijke taak door de gemeente of het volledig doordecentraliseren van de zorgplicht naar de schoolbesturen, zal uitgebreid worden stilgestaan in de nota.

Punten van aandacht binnen deze discussie zijn:

- Terugloop van het aantal leerlingen, leidt tot een veranderopgave;
- Renovatie, de structurele opwaardering van een bestaand gebouw die de levensduur verlengt;
- Historisch gebouw en monument, verbouwen van historisch gebouw of een monument (rijks, gemeentelijk) heeft een specifieke problematiek;
- Frisse school en verduurzaming, het realiseren van een beter binnenklimaat en/of betere energieprestaties is een specifieke bouwopgave (Green Deal).

2.2 Randvoorwaarden, organisatie en betrokkenheid

De werkzaamheden ten behoeve van de totstandkoming van het plan zullen worden verricht binnen het taakveld onderwijshuisvesting worden uitgevoerd en vereist een betrokkenheid van financiën, vastgoed (OGB) en jeugd.

De schoolbesturen hebben een belangrijke rol. Zij zijn immers de bevoegde gezagsorganen die na overleg met hun medezeggenschapsraden besluiten zullen nemen. Dat zijn besluiten die in nauw overleg en in samenhang met de andere schoolbesturen en de gemeente worden genomen. De schoolbesturen hebben in eerder stadium uitgesproken dat zij sterk hechten aan een gemeenschappelijk ontwikkeld plan dat op draagvlak kan rekenen.

Met het vaststellen van de startnotitie wordt verwacht dat er ook voldoende tijd en ruimte is om het proces uit te kunnen voeren.

3. Uitvoering

3.1 Planning

De opstelling van het Integraal Huisvestingsplan Wassenaar verloopt in een aantal stappen:

Stap 1

Het vaststellen van de startnotitie door het college;

Stap 2

Een inventarisatie van de bestaande situatie;

- huidige gebouwen in gebruik bij het onderwijs inclusief gymnastiekaccommodatie;
- aantal beschikbare vierkante meters en lokalen op basis van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs;
- bezetting van de gebouwen op basis van het aantal leerlingen op de wettelijke teldatum;
- beschrijving van de staat van onderhoud;
- meerjarenonderhoudsplannen.

Deze inventarisatie wordt vervolgens als nulmeting vastgelegd.

Stap 3

Een inventarisatie van de gewenste situatie voor de komende jaren op basis van:

- leerlingenprognose per school;
- gewenst aantal scholen naar soort, richting en omvang;
- noodzakelijk gebouwenbehoefte inclusief gymnastiekaccommodaties;
- relatie met maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de brede school, integraal kindcentrum en/of combinatie van functies, waaronder kinderopvang;
- de beschikbare c.q. beschikbaar te maken financiële middelen.

Stap 4

Analyse van de verkregen informatie om vast te stellen in welke mate de bestaande situatie afwijkt van de gewenste situatie en welke alternatieven leiden tot opheffing van die afwijking. De alternatieven zullen moeten worden beoordeeld op hun wenselijkheid en financiële haalbaarheid.

Stap 5

Het opstellen van een plan, waarin zijn vastgelegd:

- de rollen en verantwoordelijkheden tussen schoolbesturen en gemeente binnen het kader van de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting;
- de toekomstige gewenste capaciteit en spreiding van onderwijshuisvestingsvoorzieningen, gebaseerd op actuele demografische ontwikkelingen en onderwijskundige inzichten c.q. eisen;
- een financieel meerjarenperspectief met een overzicht van de benodigde investeringen en prioriteringen.

Planning in tijd:

December 2016	opstellen startnotitie
Januari 2017	voorstel startnotitie door B&W en commissie M&M aan gemeenteraad;
Februari 2017	startnotitie vast te stellen door gemeenteraad;
Maart 2017:	inventarisatie van de bestaande situatie;
Mei 2017:	inventarisatie van de gewenste situatie;
Juni 2017:	analyse, afwegingen en beoordeling van de alternatieven;
September 2017:	voorstel uitkomsten analyse d.m.v. concept IHP door B&W en commissie M&M aan gemeenteraad;
Oktober 2017:	uitkomsten analyse d.m.v. concept IHP vast te stellen door gemeenteraad;
November 2017:	op overeenstemming gericht overleg schoolbesturen en verwerken reacties van de schoolbesturen;
December 2017:	voorstel IHP door B&W en commissie M&M aan gemeenteraad;
Januari 2018:	IHP vast te stellen door gemeenteraad;
Juni 2018:	vaststellen van de kadernota;
November 2018:	vaststellen van de begroting.

3.2 Financiën

Het onderzoek naar de (on)mogelijkheden van doordecentralisatie van de zorgplicht, het vaststellen van de rollen en verantwoordelijkheden tussen de schoolbesturen en gemeente en het ontwikkelen van een planmatige aanpak van de onderwijshuisvesting zal worden bekostigd uit de middelen voor de uitvoering van de wettelijke taak op het gebied van de onderwijshuisvesting.

3.3 Communicatie

Bij de totstandkoming van het Integraal Huisvestingsplan wordt ingezet op een interactief proces. Voor de uiteindelijke vaststelling van plan dient op overeenstemming gericht overleg met de schoolbesturen te worden gevoerd.

Bijlagen

Bijlage 1: raadsvoorstel en -besluit

Bijlage 2: moties 9/oktober 2015 en 100525/november 2016